

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РІК III.

Ч. 54.

СЕРЕДА, 6 ЛИПНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JULY 6th, 1921.

No. 54.

VOL. III.

Новинки.

3 КОНГРЕСУ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Зіновів вибраний знову головою III Інтернаціоналу.

РИГА, 25. червня. — Радіограма з Москви, під датою 24. червня, доносить, що на з'їзді Третього Інтернаціоналу вибрано Екзекутивний Комітет того-ж з людей, призначених за задатком на це становище радикальними крилом з'їзду.

Головою екзекутиви вибрано Зіновєва, совітського губернатора Петрограда, а його заступниками Кепена, Джуаніна і Колярова. Леніна і Троцького та кількох заграничних комуністів вибрано почесними головами Інтернаціоналу.

В приватних відомих, які наспіли до Риги, сказано, прийшло до компромісу між Леніном і Троцьким, наслідком чого Троцький буде мати свободу руку в світовій русі Інтернаціоналу, а Ленін буде займатися уводженням в життя і кермою нових комуністичних метод в Росії.

Троцькому припоручено написати маніфест до світового пролетаріату.

РИГА, 28. червня. — Відбуваючийся в Москві з'їзд Третього Інтернаціоналу рішив, мимо опозиції багатьох швейцарських і німецьких делегатів, щоб Лев Троцький, совітський міністр війни, зладив маніфест Інтернаціоналу до світового пролетаріату. Так сповідає одержана тут депеша з Москви.

Зіновєв оповістав, що Екзекутива Інтернаціоналу рішила прийняти Британську Робітничу Партію і Французьку Соціалістичну Партію до III Інтернаціоналу.

Троцький передсказує війну між Америкою і Англією.

МОСКВА, 26. червня. — Лев Троцький, промовляючи сьогодні на з'їзді Третього Інтернаціоналу, передсказував, що морська війна між Великою Британією і Злученими Державами вибухне в 1924 р.

Троцький змалював занепад капіталізму в цілій центральній і західній Європі і казав, що держава, які брали участь у світовій війні, втратили половину свого майна, а зубожіли через те народи і дуже слабо запорукою тривалого миру.

Англіійсько-американська війна, як казав Троцький, буде викликана суперництвом, яке чимраз більше заострюється між торговельними і воєнними флотами Америки і Англії.

Делегати про заслуги російського пролетаріату.

МОСКВА, 25. червня ("Роста"). — В привіттах, які зложили заграничні делегати на відкритті конгресу Комуністичного Інтернаціоналу, піднесено великі заслуги, які положили російське робітництво, селянство і червона армія для еманіпації цілого світа.

"Известія", згадуючи про ці привітти і званні симпатії, заявляють, що вони розганяють почуте відокремлення, коли по цілій світі Соціалістична Росія здобуває собі тільки симпатії і признання.

3 МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ КОМУНІСТИЧНОГО ЖІНОЦТВА.

МОСКВА, 10. червня (почтою). — Дня 9. червня відбулося в Москві урочисте відкриття Другого Міжнародного Конгресу Комуністичного Жіноцтва.

До президії зістали вибрані: Карло Гаймер і Бухарін, як представники Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу; Клара Цеткін і Герта Штурм з Німеччини; Лісі Жако з Франції; Роза Блюх з Швейцарії; крім них делегати жіноцтва Англії, Норвегії, Швеції і інших країв.

До секретаріату вибрано Александру Колонтай; почесними президентами зістали вибрані: Ленін, Зіновєв, Троцький, Крупська, Силвія Пенкгорст і Ката Далстрем (Швеція).

В конгресі беруть участь делегати не лише жіноцтва всіх країв Заходу, але також і Скандинавії.

В імені Німецької Комуністичної Партії привітав конгрес Тальгеймер. Калінін промовляв в імені Всеросійського Центр. Виконавчого Комітету. В імені міжнародної ради революційних професійних союзів говорив Лозовський, в імені червоної армії Гусєв.

Бурєв одлесків повітано Клари Цеткін. "Чим є для нас Москва?" — говорила Клара Цеткін. — "Москва є для нас символом боротьби і недалекого освобождения. Постійний зріст безробіття вказує, що нашої справи на передодні цілковитого упадку капіталістичного світа. Мусимо сказати всім робітникам, що пора рішучої боротьби вже надійшла та що лише Комуністична Партія може в сій боротьбі допомогти".

Бухарін вітав конгрес в імені Виконавчого Комітету Комінтерна і Центр. Комітету Р. К. П. "Коли згадаємо нашу перші зібрання, — говорив Бухарін, — бачимо величезні успіхи комуністичного руху. Перед нами ще багато праці. Можливо, що її багато не вистачить, але перемога по нашій стороні всетаки певна. Обов'язком російських робітників і селянок перешкодити всяким змаганням, які мають на цілі підтримати капіталізм".

Совітський амбасадор до Турції.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 4-го липня. — Совітська Росія не має бажання зайняти Константинополя, але бажає мирних зносин з Турцією і зі всіма народами, — заявив М. Натагаров, новий російський більшовицький амбасадор до Турції, предкадаючи свої повноваження перед Мустафою Кемалем Пашою, головою турецьких націоналістів.

Отримав тут депеші з Ангорі кажуть, що промови амбасадора і Мустафи Кемала були найбільш приятельські.

Вандерліп каже, що між Японією і Америкою прийде до війни.

НЮ ЙОРК, 22. червня. — Вашингтон Д. Вандерліп, який вернувся саме із Совітської Росії, де старався о конесії для американських капіталістів з Каліфорнії, говорить, що вій-

на між Злученими Державами і Японією неминуча.

Росія і Китай — говорить Вандерліп — заключили союз, щоби прогнати Японців з азійського побережя. В недалекому часі будуть також пороблені заходи, щоби прогнати Японців з Шантунга, і тоді Японія буде мусіла завести блокпосадку східно-азійського побережя, а завданням Злучених Держав буде не допустити до цієї блокади. В сей спосіб — каже Вандерліп — дійде остаточно до вибуху війни між Японією і Америкою.

Угода між Далеко-Східною Республікою і Японією.

ТОКІО, 26. червня. — Як доносить депеша з Харбіна в Манчжурії, японський консул в Чіті Шімада і заступник міністра заграничних справ чинського правительства Коємото порозуміли ся в справі прелімінарної угоди між Японією і Далеко-Східною Республікою.

Нова угода буде лише ревізією старого російсько-японського договору, який під многими зглядями є великим корисний для Японії. Нова угода признає дальше гірничі і лісові концесії Японії на Сибірі і на острові Сахаліні і містить постанови дотично відкриття японського війська з Приморської Области, включно з Николодавськом. Після цієї угоди чинське правительство удержувало би свою міліцію у Владивостокі, а Японія має дати економічну помід Далеко-Східній Республіці.

Зігнували посередництво Нансена.

РИГА, 24. червня. — Заходи американського департаменту стейту, роблені при посередництві д-ра Фрітйофа Нансена, норвежського розслідики підбігунових країв, в справі звільнення американських в'язнів в Совітській Росії, okazaли ся безуспішні.

Совіти рішили ся ігнорувати посередні переговори, ведені через д-ра Нансена, і будуть звертати увагу лише на безпосередні урядові комунікати Злучених Держав в сій справі. Декого з в'язнів сповіщено, що вони будуть правдоподобно wymienяні за комуністичних в'язнів в Америці.

Конвенція Америк. Соц. Партії заявила ся проти всякої злуки з Інтернаціоналом.

ДЕТРОЙТ, Міш., 26. червня. — На вчорашнім засіданні конвенції Соціалістичної Партії Злучених Держав відкинула великою більшістю голсів всі три резолюції в справі злуки з інтернаціоналами.

За резолюцією проти всякої злуки з інтернаціоналами, яка була прийнята, заявила ся 31 делегатів. Принята резолюція звучить:

"Соціалістична Партія Злучених Держав вважає своїм головним обов'язком будувати сильну, революційну соціалістичну організацію в краю. Тому рішення ся посвятити всю свою енергію і средства сій задачі, в надії, що се буде найкорисніша праця для справи міжнародного соціалізму. Доки ся ціль не буде досягнута або доки слідуюча загальна конвенція не змінить сього рішення, партія має позітати без ніякої злуки з інтернаціоналами".

Зі звіту головною секретаря показує ся, що партія, яка колись числяла доверж

100.000 членів, а яка вже в минулому році мала всего 27.000, а сім році змаліла до 17.000 членів.

Соціалістична Партія не буде виключати прихильників Комінтерна.

ДЕТРОЙТ, Міш., 29. червня. — Конвенція Соціалістичної Партії Злучених Держав відкинула 33 голсами проти 2 внесені 13. лютого в Шікаго, щоби виключити з партії всіх членів, що обстоюють або симпатизують з Комуністичним Інтернаціоналом.

На засіданні виконавчого комітету партії секретар Отто Бранстедер зложив фінансовий звіт, який вказує, що партія має \$21.600 довгу. Ухвалено перевести кампанію для покриття сего довгу.

Безробітє в Ванкувер.

ВЕНКУВЕР, 4. липня. — Як вказують звіти, положенє безробітних в сім місті не поліпшує ся. За останні два тижні 4.500 безробітних зарєгістрували ся в центральній бюрі занятя.

Страйкові заворушення в Квебеку.

КВЕБЕК, 27. червня. — Нині прийшло до перших грізних заворушень в сім місті, коли товпа страйкерів пробувала навалити на міський ратушу, щоби прогнати звідтам страйколомів.

Відділи війська, уоружені в криси, багнеті і машинні криси, прибули на місце заворушення, не допускаючи страйкуючих до ратуша. По довший боротьбі вдало ся жовнірам розігнати страйкуючих.

Положенє в місті досить грізне. Військові патрулі переходять по сій улицями міста.

Страйк поліції і огневої сторожі в Квебеку.

КВЕБЕК, 27. червня. — В суботу вночі вийшла тут на страйк поліція і огнева сторожа, не діставши від міської ради жаданого підвищення платні. В наслідок сего війська обсадили вчора всі державні будинки.

Провідників страйку арештовано.

КВЕБЕК, 29. червня. — Всіх головних провідників страйку арештовано. Міські власти є переконані, що се відбере страйкуючим дальшу охоту до страйку, бо вони будуть позбавлені провідників.

Міські власти створили огневу сторожу і поліцію з добровольців. Зі страху однак перед можливими заворушеннями власти держать на поготівлю полк війська.

Страйкові заворушення в Чіле.

ВАЛПАРЕЙЗО, Чіле, 29. червня. — Вчора проголошено 48-годинний загальний страйк, щоби прийти в поміч страйкуючим робітникам у фабриках і тюльоні.

Вчора по полудні прийшло до грізних заворушень в місті, в яких згинув один робітник а один поліційний офіцер зістав тяжко ранений.

Страйкері вівзали також робітників в Сантьяго до загального страйку.

Нині рано страйкері розпочали нові демонстрації, атакуючи лікарів і молочарів. Праця в пристані зовсім здержана.

Комуністи в Еспанії закликають до генерального страйку.

МАДРИД, 26. червня. — Виконавчий комітет Комуністичної Партії видав маніфест до робітничих юній, ззиваючи їх до генерального страйку на знак протесту проти поневолення працюючої класи.

Кажє, що положенє в Європі шораз погіршує ся.

ГАБЛАНД, Н. Р., 23. червня. — На річний конвенції товариства "Інтернаціоналіст, Соціаліст" виступив з інтересним докладом МекДоналд, бувший редактор журналу "Нейшен". Після слів референта комуністи в Європі не були ніколи так упевнені, що вони досягнуть свою ціль, як під теперішню пору.

Комуністичний рух проковтє не зовсім рух соціалістичний. Безнастанні страйки, скоря зміна правительства, періодичні повстання — все се вказує, що капіталізм скоро паде.

МекДоналд вказує, що економічне положенє Європи чимраз більше погіршує ся помімо сего, що вже 2 1/2 року минуло від часу заключення мира.

Ні одна європейська держава не приступила до внутрішнього відбудованя. У Франції є ще 12 провінцій, знищених війною. Хліборобство іза браку робітників не підносить ся. В Німеччині промисл боротьба з ріжними трудностями. Таксамо маєт ся річ в Швейцарії і Італії. Англія переходить тяжку промислову кризу з причини страйку майнерів. В Еспанії же ї досі не знято воєнного стану.

У висших кругах Європи панує, як і давніше, мілітарний настрої. Давно практиковані інтриги, дипломатія і "рівновага держав" відіграють головну роль. Європа находити ся на вулкані, який кождо хвилі може вибухнути.

Одинокою політичною партією, яка має ясно визначену політику і карність, є партія комуністична.

Робітників в Істрії за Комуністичним Інтернаціоналом.

ТРИЕСТ, 1. червня (почтою). — Дня 29. мая відбув ся в Триєсті надзвичайний конгрес юній будівельних робітників з цілої Істрії. Після довгої аажвєзної дискусії комуністи віднесли перемогу.

На предложенє комуністичного делегата Фураляна конгрес ухвалив слідуючу резолюцію: "Конгрес будівельних робітників краю Істрія ухвалює, щоби союз придержував ся на будуче тактики Комуністичної Партії Італії".

Резолюція була прийнята 18 голсами проти 3.

Союз лівих рільних робітників в Швеції.

ШТОКГОЛЬМ, 30. мая (почтою). — В Штокгольмі основано союз радикальних рільних робітників, до якого приступило сейчас поверх 5.000 членів.

В сніпських шапах працюють 5 днів на тиждень.

Сего тижня робітники в сніпських шапах в Вінніпегу почали працювати п'ять днів на тиждень, себто від понеділка до п'ятниці. Від 24 червня шапи були цілковито замкнені. До того часу праця в шапах йшла лише через чотири дні на тиждень.

Сенатор Френс критикує політику американського правительства супроти Росії.

БЕРЛІН, 26. червня. — В розмові з представником берлінської більшовицької часописи "Новий Мір" сенатор Френс критикував політику Гюзє і Гуверє супроти Совітської Росії, заявляючи, що не більшовики, але Америка і аліянти є причиною злиднів і горя в Росії. Він заявив також, що американський наряд небавом змусить вашінгтонське правительство змінити свою політику і заключити торговельну угоду з більшовиками.

Сенатор Френс заявив дальше, що 32 сенаторів є тепер за приверненням торговельних зносин з Росією, що він приписує своєму впливові.

"Заяви, зроблені Гюзєм і Гувером, — заявив сен. Френс, — не є останнім словом. Пасійдне слово приналежить конгресови, а конгрес зробить се, що наряд жадає. Коли конгрес скаже своє остаточне слово, Гюзє і Гувер не відважуть ся не послухати його."

"Приверненє торговельних зносин між Злученими Державами і Росією лежить в інтересі обох держав. Се являєт ся впрост конечним помімо того, що Гюзє і Гувер заявляв ся проти сего".

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Кооперативам звернено їх підприємства.

ХАРКІВ, 28. мая (почтою). — Рада Народних Комісарів України рішила, щоби губернські економічні ради звернули кооперативам всі удержавлені підприємства, які давніше до них належали.

Голубович інтернований на п'ять років.

"Lokal Anzeiger" доносить з Відня, що процес ведений радянським урядом проти українського міністра Голубовича скінчив ся засудом Голубовича на 5-літнє інтернованє в концентраційному таборі.

На Поділлі вся земля засіяна.

Кореспондент львівського "Кур'єра", пишучи про стан засівів в Кам'янці, доносить, що селяни обернули всі збіжжєві засоби на насінє, так, що всі поля обсяни, як ще ніколи від часів війни. Таксамо обсяни всі поля, які колись належали до дворів.

Ірландські повстанці убили за рік 568 осіб.

ЛОНДОН, 16. червня. — Сер Герард Грінвуд, міністер для Ірландії, оповістав сьогодня в палаті громад, що протягом минушого року, тобто від липня, 1920, ірландські повстанці убили 568 осіб.

Румунія відправляє українських збігів.

ПАРИЖ, 24. червня. — З Бухаресту доносить, що румунське правительство видало несподіваний ніким розпорядок відправити негайно з краю всіх українських збігів.

Розпорядок викликав велику тривогу серед збігів. Румунські власти приступили вже енергично до арештованя українських збігів.

"Українські збігів" в Румунії, се — контрреволюціонери петлюрівці.)

КОМУНІСТИЧНИЙ РУХ В ФІНЛЯНДІ.

Комуністична партія зростає в силу.

Петроградська "Правда" доносить про сильний робітничий рух в Фінляндії.

Поверх 40.000 пролетарів впадо в боротьбу за пролетарську справу, як жертви білого терору. Поверх 60.000 пролетарів опинило ся у в'язницях, а 10.000 мусіло покинути край. Ще під теперішню пору 1.500 учасників пролетарської революції мучать ся у в'язницях.

Мімо всяких переслідувань буржуазія не була в силі здати комуністичний рух. Сейчас після невдачі фінляндський пролетаріат починає наново організувати ся. Робітники приступають знова до видавання комуністичних книжок та часописів і нині, по трох роках, фінляндський пролетаріат представляє нову організовану силу.

Майже всі професійні союзи як також організації молодіжні є комуністичними. Комуністична Партія стала в останній році знова сильною. Вона видає сім часописів.

Правительство робить все можливе, щоби спинити комуністичний рух. Ані арештованя комуністичних редакторів, ані репресії проти комуністичних часописів ані строга цензура не є в силі здати комуністичний рух. На місце уязвлених появляють ся нові борці. Сила фінляндського робітничого руху не дасть ся зломити.

Ірландські повстанці убили за рік 568 осіб.

ЛОНДОН, 16. червня. — Сер Герард Грінвуд, міністер для Ірландії, оповістав сьогодня в палаті громад, що протягом минушого року, тобто від липня, 1920, ірландські повстанці убили 568 осіб.

ПОЇДЕМО ВСІ ГЕТЬ ЗА МІСТО!

В НЕДІЛЮ, 10-го ЛИПНЯ, С. Р.
до всім відомого

ЛІСТЕР ПАРКУ
НА

ПІКНІК

ДІТЧОЇ ШКОЛИ У. Р. Д.

Програма дуже цікава. Забавлять ся на свіжім воздуху так діти як і дорослі. — В буфеті, як звичайно, буде що випити і зісти.

На пікніку будуть зняті три фотографії: 1. Самих учениць і учеників Дітчої Школи У.Р.Д.; 2. Учениць і учеників Дітчої Школи У.Р.Д. з їхніми родичами; 3. Всіх учасників пікніку.

ІДЬТЕ-Ж ВСІ З НАМИ!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cot. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створаришене "Українських Робітничих Вістей"

Передплата на рік \$4.00
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cot. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертає ся, хіба що дописувачеві
разом згадати, що бажав звороту своєї рукописи на случай її непоміченна
та залучити поштову марку на її пересилку.

ПЕРЕД НОВОЮ ІНТЕРВЕНЦІЄЮ ПРОТИ
РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

(Стаття надіслана з Європи.)

Поражки антантських інтервенцій спричинили розбите
руської реакції. Чорносотенні недовбитки в Європі, яких жите
звинувачує лиш одна думка — скинене радянських правительств
при помочі і під покровительством європейського фінансового
капіталу, заходять ся тепер около об'єднання розбитих "на-
ціональних" руських сил. Чи з'їзд "економічної відбудови" Росії
в Парижі, чи то з'їзд царистів в Райхенгалло, все і всюди ви-
биваєть ся та сама ціль: знизити держави робітників і селян.

Звісно, що Франція, переконавшись про безвідданість
врангліської авантюри, вирішила ліквідацію всієї занадто доро-
гого авантюри. По переняттю "а Французьку власність" дїбр, за-
бранних врангліськими бандами з Криму, котрі представля-
ють вартість понад 3 мільони фунтів золотих інтервенцій, фран-
цузські протектори нагадали свого пупіла і порадили його вій-
ськам перенестись в Р.С.Ф.С.Р. або... в Бразилію. Врангель не
виконав сего розказу. Його агентам удалося оселити часть
війська в Югославії і Болгарії. Він задержав свою команду.
Врангель не втратив теж надії на нову авантюру. Йому на се по-
трібний політичний орган, на котрий він мігби опиратись. Він
хоче відкалитись до "народу" проти французької деградації.

В тії цілі врангліська кліка зорганізувала "руські сове-
ти"... під вагонами і на кораблях, що знаходять ся в і около
Константинополя. Шумом і криком врангліський пахолок, ки-
ївський чорносотенець Шульгін популяризує славу царського
генерала.

Та коли помімо сїї комедії слава Врангля скоро щезла і
ніхто на него не оглядає ся, вивукає він нового режисера, ста-
рого грішника Бурцева, котрий скликає "зїзд національного
об'єднання", в яким брав теж участь заступник врангліського
"правительства".

Головне завдане зїзду се організація "національної" ре-
презентації". Класові і партійні інтереси уступають місце
спасеню батьківщини. Національна репрезентація гуртуєть ся
при Вранглеві. Треба Франції показати, що Вранглевий "народ" до-
віряє, що цілий "народ" віддав йому провід в тії святій війні.
Випадки на сході, послїдні події в східній Сибірі сприяють тії
новій авантурі.

Перед тим же вожд бандітів, що під покровительством Я-
понії напав на Далекі-Східні Республіки, Семіонов, запевнив
Врангля в листі, що він узнає його правим вождем руської ар-
мії. Рівночасно військовий заступник Японії передає Вранг-
леви в Константинополі телеграму банд Каселя, в якій ті жада-
ють від нього прислати частину своєї армії в Владивосток. Ско-
ро видаємось про контрреволюційний боляк в Владивостокі,
який займає Семіонов, щоб утворити з него операційну базу
проти далеко-східної і руської радянської республіки.

Рівночасно Франція приготувала нову акцію "українських
військ" інтернованих в Польщі.

Стоїмо отже перед новою інтервенцією. І знов робітники і
селяни проливатимуть свою кров в обороні проти антантського
імперіалізму. І пролетаріат на Заході не може тепер мовчати.
Він розуміє вагу Радянських держав для своєї справи, для сво-
го звільнення. І тому робітники на Заході мусять на сей новий
наступ антант проти Р.С.Ф.С.Р. відповісти наступом проти
своєї доморослої буржуазії. Стирський.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ВУЛЬКАН.

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей".)

Для широких робітничих мас еше довго остануть терпіти,
власне знайді та національне і місцеве угнетене найсильнішим
посередником їхнього освідомлення свого класового положення.
Сим комунізм не може вдоволятися. Він мусить свій круг ді-
лання розширити на цілий світ. І тому ми слїдимо нильно за ру-
хом чи то політичним, чи то економічним на цілий світ і ви-
тягаємо з нього консеквенції для робітничої класи, консеквен-
ції, до яких не доходять другі партії, не виключаючи і менше-
вників, котрі стверджують той сам стан, те саме лихо, але занад-
то трусливі, щоби витягати з сього консеквенції, потрібні для
робітничої класи.

Слідячи за світовим положенням ми бачимо цікавий
крах т. зв. світового порядку, ший рад безглуздих і безплідно-
вих насильств поодиноких володарів і клас, що являють ся зло-
чином, dokonаним на широких масах.

Візьмим послїдній час: в двох місцях ведеть ся регулярна
війна. На Горнішій Шлеску і в Мадій Азії. Крім сего змобілі-
зована французька армія готова напасти на Німеччину. Зі
сторони Польщі і Румунії загрожує Радянській Росії і Україні
війна.

Однак світове становище не характеризуєть ся лише явними

імперіалістичними конфліктами, які можуть в кожду хвилину по-
стати, і не лише непорозуміннями між самими побідителями в сві-
товій війні, але і між самими націями в їх власнім внутрі заува-
жуємо явну чи скриту класову боротьбу.

Через 10 тижнів триває страйк, найбільший дотеперішній
страйк в світовій історії, страйк англійських гірників. І дальше
існує виїмковий стан, при помочі котрого білі гвардії англій-
ської буржуазії мають його здушити. До нього прилучились
великі маси других робітничих категорій. Сотки тисяч нових
страйкуючих груп, текстільних і металевих робітників загро-
жені локавтом, се в тії самій країні, де безробіте обняло доси
нечувані еше розміри. До того еше великий страйк в Норвегії,
страйк кількадесят тисяч металевих робітників в Чехослова-
ччині, страйк нафтарів в Галичині, конфлікти в Німеччині, на
Шлеску і в Сарський краю. Безробіте на цілий світ, що змушує
8 до 10 мільонів робітників голодувати. А помімо сего волода-
рі світа мають відвагу говорити про "улекшене положення".

Навапакі, де кинеш оком, всюди соціальні боротьби, всюди
боротьба двох клас, в формі боротьби о платню.
По обчисленням Леніна, класи тепер так розділені, що з 1500
мільонів людей понад 1200 мільонів живуть в такій залежності,
яка рівняєть ся колоніальному угнетенню. З других лише малі
верстви користають і опановують добром світа. Серед тих ма-
лих верств все грозить небезпека боротьби о ринки збуту. Те-
перішні боротьби се не лише повоевні наслідки, вони якраз
вислідом того, що неможлива реставрація сталого капіталі-
стичного ладу. Бо придкуційні відносини війни і підчас війни
пересунулись в колоніях (пр. в Індії), в Америці і Японії
повстали для європейських капіталістів нові конкуренти, що
відмежовують ся охоронними цлами та шукають і для себе рин-
ків збуту.

На жал революційна клася доходить, як і доси, дуже по-
влади до свідомости свого положення, значить субективні основи
революції не йдуть в парі з об'єктивними.

Відбудова капіталізму се не проблема репарації, значить:
при спробах відбудови вижде, що репарації н. пр. заплата воєн-
них довгів не змінюють нічого в банкрутстві капіталізму. Тут
власне розходять ся комуністи і некомуністи. Вправді переко-
дове політичне скріплене буржуазії можливе. Воно навіть від-
буваєть ся тепер в Європі. Для нас се не так, як для центріви-
а доказом відбудови світового капіталізму, ми з тим числимось
при наших тактичних міркуваннях. Се виявляєть теж в оцінці
всіх політичних подій. І тому ми супроти питання репарації за-
няли инше становище як незалежні. І хотий французька полі-
тика змінить, всеж таки вона не означає сталого розв'язання сві-
тової проблеми. Катастрофальна політика санкцій та само
не має вигляду, як нова французька зовнішня політика, що зрі-
каєть ся заставити на підставі доброї волі теперішнього німецького
правительства.

Ми, що не віримо в скорий крах самої антант, того апар-
ату тимчасової власті побідних експлуататорів, доходимо до
інших висновків. Пригадаймо собі, що сказав Лютей, фран-
цузський міністер відбудови: "Франція сама не може бути рин-
ком збуту для цілого німецького промислу. Потреби Європи
по війні е такі, що німецький експорт повинен осягнути наміре-
ної висоти, але без зниження французької продукції". Чому се
сказав Лютей? Потреби Франції по тії війні е такі, що вони
не можуть бути задоволені німецькими ратами. Вправді ан-
тантську колонію, якою стала Німеччина треба експлуатува-
ти, але се не вистарчає. Розходять ся о ринки збуту в півден-
но-східній Європі і Росії. Так зване "улекшене положення" вияв-
ляєть підданем се малото побідителя, французької буржуа-
зії, волі великого побідителя, англійської буржуазії, від якого
вона не може розлучити ся, коли хочє задержати своє
значенє. З ся зміна об'єктивна і спробу втягати німецьких
капіталістів як вассалів рабів в плами англійського фінансо-
вого капіталу, про які його мандатор Лойд Джордж в своїй про-
мові з 14. мая с. р. сказав так: "Росія се вправді тепер зломана
сила, яка вичерпана знаходить ся — по його думці — в руках
безвідданого деспотизму, однак се великий край, що має невич-
ерпуючі ся помічні жерела, та заселений хробрим расою, як се
вказали перші дні світової війни. Край не все буде таким, як за-
ра, але стане колись сильним домінуючим краєм, а його сло-
во матиме в будучинні вагу в Європі і на світі".

Він просить тих, котрі хотять знищити версальський дого-
вір, котрий не дозволяє їх, памятати про се і про інші можли-
вості в середній Європі.

Се було гаслом до нової політики в Європі, на яку Фран-
ція, хоть проти своєї волі, мусіла згодитись. І тому французь-
ке правительство шукає порозуміння з правительством Вірты,
якого поциряють незалежними.

По думці отже англійської політики Німеччина буде заборо-
лом проти сходу. Польща по їхньому не може бути ним, не
може бути посередником з ним. І так боротьба о російський
ринки е рівнож боротьбою конкурційною о Німеччину, де
всенімечська буржуазія, не бачучи своєїго безсилля, передба-
чає призьві зі своїми англійськими і російськими класовими
товаришами.

Так виглядає те "улекшене положення". Се се певний план
рабунку і то не без вигляду. Франція і Англія офіційно зно-
ва злучені, в дійсности обі підходять до імперіалізму. А для
нас ясно, хто з них матиме успіх.

Положенє англійської буржуазії вправді погане. Пї подя-
рне світове становище затрачене. Але і Франція не лишити ся
побідителем на континенті. Повстанє на Горнішій Шлеску зни-
щило і ту надію. Се пасив французької політики. Англійські
війська, помімо бажаня Бріана, помімо походу Корфанго і
Поліаків обсядаєть промислову часть Шлеска і розвязуєть тим-
часово се питання. Але до чого прийдеть ся Франції льотарин-
ська руда, коли вона не матиме контролю над горнішно-шлеським
коксом та над вуглем з Руської країни? Так французький про-
мисл не може побити англійського та не може думати про кон-
куренцію з Англією. І холодне прийняте в Нью Йорку, яке дізна-
ла Франція, боротьба німецьких соціалпатріотів з польським ба-
лаканем соціалпатріотів про "порозумінє" уможливають
Англії пї побіду на економічній полі.

І хотий англійська буржуазія побіла в війні свого найбіль-
ше небезпечного конкурента, Німеччину, та дуже зміцнилась, то
вона затратила своє поларне світове становище як провідна ка-
піталістична влада. Конкуренція Америки, зіндустріалізованої
підчас війни, та власних колоній і доміній, що відмежовують ся
охоронними цлами, спричинила повне пересуненє продукції, так
що лише часть перевозу йде через Англію.

В послїдній час сїї стан заострив ся. В маю пр. продукція
вугля цілком втихла. Продукція сталі рівнож дуже упала (на
60 в цвітні с. р. супроти 67 в м. р.). В маю функціонувало
всього 60 печей. Се стоїть вправді в звязку з страйком англій-
ського пролетаріату і може воно хвилево вигідне і для буржу-
азії. Але катастрофа може скоро наступити, коли не порадить
ся сьому. А се зависиме лише від отвореня ринків в середній
і східній Європі.

Еше в цвітні с. р. англійська робітничка партія видала ле-
тучку, в якій представляє як одинокий шлях до рятунку віднов-
ленє торговлі з Росією.
Тимчасом положенє Англії скомілякувалось і дальше. Для
задержаня своєї позиції в Дарданеллах поцирала Англія свого
греського вассала в його боротьбі проти Турції. І тепер, коли

знова загрожує війна, то се завдяки Англії, Франція не вислі-
тому протиділати. Се вказує на зростаючий вплив Ісламу, що
загрожує англійським колоніям в Єгипті і Азії. (В Каїро і Але-
ксандрії вибухли неспокої, бо Греки стріяли в Александрії на
образ Кемаля.)

Врешті Ірландія: І тут загрожені англійські торговель-
ні інтереси. Щоденно читаємо воєнні звіти з Ірландії. Так
представляєть політичне тіло, на яким мав би розпочати ся пе-
риод помирення народів під покровительством 2½ Інтернаціо-
налу. Три війни, страшні боротьби о платню і безробіте, різні
і переслідуюваня — се проблем репарації, що має бути здійсне-
ний.

Понад два мільони безробітних; 1,095,999 робітників, що
працюють лише через кілька годин на добу і 1,200,000 страй-
куючих гірників в самій Англії, гроза генерального страйку
лише в одній Англії. Ніколий соціальні противенства між ро-
бітниками і їх гнобителями не були так заострені і так небез-
печні для експлуататорів робітничої класи як тепер.

По заключеню торговельного договору з Англією розпочи-
наєть конкурційна боротьба всіх буржуазій о Росію, в якій
беруть участь і Французи, що потайки виїхали тепер в Росію.
Від тої хвилі розпочалась боротьба не лише о російський ри-
нок, але і змаганє капіталізму заключити союз з комуністичною
державою. На разі зробили се лише країни та азійські націо-
нальні держави.

Супроти сїї сили Совітської Росії щезають т. зв. поражки.
В маю прилучились до III Інтернаціоналу дві великі сильні партії
в східній і середній Європі. І на заході III Інтернаціонал мав
в послїдній часі великі успіхи. В французьких профсоюзях
здобувають комуністи позицію за позицією: Сама К.П.Ф. робить
теж великі поступки. Задаємо лише військові революції. І хот-
ий відомість мас росте поводи, то ми все-ж таки зближаємось
до остаточної побіди.

Іван Сокира.

Шарлоттенбург, в червні 1921 р.

БЕЗРОБІТЕ І РЕАКЦІЯ.

"Лекше було провадити вій-
ню ніж запроваджувати мир",
сказав свого часу бувший пре-
мієр Франції, Клемансо. І тими
словами він представив цілий
трагізм нинішнього суспільного
устрою.

Лекше було відірвати мільо-
ни людей від їх вартатів праї,
дати їм оруже до рук і прика-
зати взаїмно мурдувати себе,
ніж після скінченя війни запев-
нити їм працю і хліб. Дялятого
власне цілий воєнний протяз
часу ціхує постійно зростаюча
економічна криза. Такі кризи
були нормальним явищем ка-
піталістичного ладу і перед-
вісники. Вони становили при-
родний вислід капіталістичної
продукції, котра е хаотична і
неупорядкована, однак вони
приходили ше якийсь час, а ні-
коли не впадали в хронічний
постійний стан. А нині, після
європейської війни, живемо по-
стійно в часі економічних криз.

Навіть буржуазні економісти
передбачували, що закінченє
війни поставить сучасну дер-
жаву в тяжке господарське по-
ложенє, але вони обчисляли,
що держава вспе упоратись з
тим положенням, вспе ели же
не залагодити, то бодай зльо-
калізувати і поклати трудно-
щі. Але як обчисленими були
їх обчислення! Левий здемобі-
лізовано промисл і примінено
ого до мирної продукції, ле-
ди як-так зараджене безро-
біте, котре боу викликане де-
мобілізацією армії воюючих
держав, а тут знова перед те-
перішнім устроєм стало в своїй
повній наготі грізне, велике
безробіте і то тепер тим гріз-
нішим, що теперішнє його же-
рело можна усунути тільки ра-
зом з нинішнім панованем ка-
піталістичної буржуазії. Вий-
шло отже те, що вся горячко-
во ведена продукція в послїд-
нім часі не може чисити на
збут своїх товарів не тільки на
заграничних ринках, де з при-
чиною економічного знищення
і упадку валюти товари ті не
можуть бути масово консумо-
вані, але що найважніше, не
може чисити навіть на свій
внутрішній ринок. Нуджа і
дорожечна найширших су-
спільних верств е так велика,
що ті широкі маси можуть спо-
живати тільки те, що е необ-
хідне для вдержаня ся при жи-
ттю.

Се е дійсна причина ниніш-
ньої економічної кризи, котра
страшним своїм тягарем в виді
безробітя налягла на міжна-
родну робітничу класу. Сю
кризу переживають нині най-
більше промислово розвинені
держави. З усіх закутин світа
приходять з дня на день вісти
про зростаюче безробіте. Без-
робітних чисить ся вже нині
не на тисячі, а на мільони.

А маси бунтують ся. Вони
з кождим днем менше вірять
буржуазним правительствам,
що сї виведуть робітників з
пропасти нужди, куди буржуа-
зії сї маси загнала. Вони ба-
чать тепер всю обладу буржу-

азних обіцянок і не бажуючи
посередників, котрі нічого не
можуть зарадити, відсувають ся
від співпраці з правительства-
ми, котрі через затяганє ре-
робітників до співпраці пряму-
ють тільки до ратованя своєю
панованя. Робітники хоть
взяти справу безробітя в свої
власні руки. Вони хоть у-
спішно змінити ся в короткім
часі на ліпше. Нинішня систе-
мова власними силами. А же-
релом тим е капіталістичний у-
стрій.

І пануючі класи чують, що
зближаєть ся остаточна хвиля
їхнього панованя. Не будучи
в спроможі заспокоїти нафеле-
ментарніших потреб робітни-
ків, не будучи в спромо-
зі заповнити її нормальні об-
ласті виробувають ся на терито-
рії Злучених Держав, можна
врятувати свій стан посланя.
Що класова боротьба шораз
більше заострюєть ся свідчить
про те зріст міжнародної ре-
акції, котра йде тут рівножи-
сно до зростаючого класового
антагонізму. Послїдні події в
Чехословаччині, терористичне
панованє буржуазії на Угорщи-
ні, приготованє до безпощад-
ної боротьби з революційним
рухом в Франції, що напшло
тимчасовий свій вислів в роз-
в'язаню Загальної Конфедера-
ції Праці, давленє страйків
і робітничих виступів в Німеч-
чині, погроми на робітничі ор-
ганізації в Італії, мілітариза-
ція робітників в Польщі і дру-
гих краях, все те становить
одиноку фрагменти тої вели-
чезної класової боротьби, яко-
ю капіталістичний устрій за-
грожений аж в самих своїх о-
сновах.

А вислід тої боротьби не
може мати ніяких сумнівів. Так
само як святий монархістичний
союз з 1815 року не вспе зла-
вити лібералізму уродженого
в Великій Французькій Револю-
ції, так і тепер її історичні се-
стриї республікансько-демо-
кратичні святі союзи буржуазії
цілого світа не здавають ви-
звольної боротьби пролетарі-
ату. Заострюючи класову бо-
ротьбу примінюванем міжна-
родного білого терору, спр-
ваджуючи на робітничу класу
економічні катаклізи в виді
хронічного безробітя, з котро-
го нема виходу без радикаль-
них, глибоких перемін, паную-
чі класи тільки приспівують
виповненє історичної місії, яка
припала в участі пролетарі-
ату.

Бо капіталістичний устрій,
зродивши робітничу класу, му-
сить тепер з її власної руки її
згинути.

ГОЛОД І ЯК ЙОГО ПО-
ЗБУТИ СЯ.

Промисловий параліж, що
почав ся млинувої осені,
вступає в свою другу фазу: ро-
бітничі сімі відчувають шораз
більшу нужду.

На початку безробітя тільки
декотрі робітники терпіли не-
достаток з браку доходів і з
браку ошадності.

Декотрі з робітників мали
малі ошадності і більшість з
них думали, що при скром-
ним життю ті ошадності ви-
старчать їм до весни, а на вес-
ні всі фабрики і вартстаті пі-
дуть в рух. Тимчасом застій в
промислі шораз більше роз-
ростаєть ся, прибираючи грізний
характер — розпочало ся об-
тинанє заробітків і зменшуванє
робочих днів в тих галузях
промислу, котрі не були об-
хоплені загальною кризою.

Фактом е, що тепер безро-
бітні терплять брак наелемен-
тарніших средств до жити.
За приклад послужать ученики
зі школи Стратфорда в Бридж-
порт, Конн., котрі падають по
улицях з голоду. Заряд школи
примушений е давати своїм
ученикам сніданя, їдоби в той
спосіб хоть як-так заспокоїти
їх жолудки. Про такі випадки
жовта преса не пише. Вона ста-
рає ся укривати перед нами те
положенє, котре кождого дни
стає ся загальним.

Американський пролетаріат
завдяки безробіттю, котре по-
стійно збільшуєть ся, стринь-
ють тільки до ратованя своєю
панованя. Робітники хоть
взяти справу безробітя в свої
власні руки. Вони хоть у-
спішно змінити ся в короткім
часі на ліпше. Нинішня систе-
мова власними силами. А же-
релом тим е капіталістичний у-
стрій.

І пануючі класи чують, що
зближаєть ся остаточна хвиля
їхнього панованя. Не будучи
в спроможі заспокоїти нафеле-
ментарніших потреб робітни-
ків, не будучи в спромо-
зі заповнити її нормальні об-
ласті виробувають ся на терито-
рії Злучених Держав, можна
врятувати свій стан посланя.
Що класова боротьба шораз
більше заострюєть ся свідчить
про те зріст міжнародної ре-
акції, котра йде тут рівножи-
сно до зростаючого класового
антагонізму. Послїдні події в
Чехословаччині, терористичне
панованє буржуазії на Угорщи-
ні, приготованє до безпощад-
ної боротьби з революційним
рухом в Франції, що напшло
тимчасовий свій вислів в роз-
в'язаню Загальної Конфедера-
ції Праці, давленє страйків
і робітничих виступів в Німеч-
чині, погроми на робітничі ор-
ганізації в Італії, мілітариза-
ція робітників в Польщі і дру-
гих краях, все те становить
одиноку фрагменти тої вели-
чезної класової боротьби, яко-
ю капіталістичний устрій за-
грожений аж в самих своїх о-
сновах.

А вислід тої боротьби не
може мати ніяких сумнівів. Так
само як святий монархістичний
союз з 1815 року не вспе зла-
вити лібералізму уродженого
в Великій Французькій Револю-
ції, так і тепер її історичні се-
стриї республікансько-демо-
кратичні святі союзи буржуазії
цілого світа не здавають ви-
звольної боротьби пролетарі-
ату. Заострюючи класову бо-
ротьбу примінюванем міжна-
родного білого терору, спр-
ваджуючи на робітничу класу
економічні катаклізи в виді
хронічного безробітя, з котро-
го нема виходу без радикаль-
них, глибоких перемін, паную-
чі класи тільки приспівують
виповненє історичної місії, яка
припала в участі пролетарі-
ату.

Одиноким розв'язанем сего
питаня е зміна господарської
системи на таку систему, в ко-
трій весь витвір продукції бу-
де призначений для житку ці-
лого працюючого суспільства.
Земля і средства продукції
повинні бути відібрані від гор-
стких "вассалів" — господарів
сучасного порядку і віддані під
контролю цілого суспільства,
для заспокоєня його необхід-
них потреб. Дялятого, що ро-
бітники не посідають ніякої
власности, котра достарчала би
їм средств до житя і е тими, ко-
трі терплять в наслідок ляд-
даської капіталістичної госпо-
дарки, вони повинні організу-
вати ся як клася і побити ся
"господарів з їх маєтків". Не-
ма иншого средства для бо-
ротьби з безробітем і всіми не-
достатками сучасної згнилої
системи. Капіталізм прихидить
до цілковитого упадку.

Хай же пролетаріат візьме
ся скоро за відбудованє су-
спільства. Хай же нашим єди-
ним великим кличем буде: Зе-
мля і промисл для працюючої
класи. ("Солідарність")

Комуністичний рух серед поль-
ських робітників.

ВАРШАВА, 31. мая (почто-
во). — На останній конферен-
ції делегатів варшавської сек-
ції Союзу Металевих Робітни-
ків Польщі комуністичні кан-
дидати одержали при виборах
значну більшість голосів. Цен-
тральний комітет союзу, який
складаєть ся з правих соціалі-
стів, проголосив вибір неваж-
ним і зарядив нові вибори.

Евген Гуцайло.

ФІКЦІЯ НАЦІЇ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСИМОСТІ.

(Продовження.)

На тому ступені господарського розвитку мова починає грати роль культурного засобу також серед визискуваних мас. Господарський інтерес визискувачів вимагає того, щоб визискувачі не лише говорили тою самою мовою, але щоб і вчилися на тій самій мові. Зі зростом господарської техніки треба більшого знання. Техніка вимагає знання фізики, хемії, взагалі природничих наук, математики, а за тим географії, рисунку, малювання і т. д. Того все найкраще вчити тоді, коли всі говорять одною мовою, бо при масовій науці в школі се є найкращою умовою скорого поширення знання. Отже зі зростом господарської техніки зростає інтерес науки і то науки на "рідній" мові. Не феєральні пани, не ділячі а індустріальні підприємці є прихильниками масової школи. Дітями її не треба, бо техніка їх господарства не вимагала того. Розуміють ся школа мала відповідати риси до ладу, який панував тоді. Крім читання і писання, рахунків і коначного знання природничих наук, заведено науку історії: зі звеличуванням панів, їх замків, їх добродійності, їх подвигів, мнимих героїв і т. д. За тим пішло масове порозуміння шляхом книжок, брошур, журналів, газет і т. д.

Клич "свій до свого" набирає якогось романтично чаруючого значіння. Визискувані маси ради того князя боролися за своїх панів, бо впадуть пани то впадуть вони, бо не буде їм де працювати. Так вчила школа, так вчила історія (шкільна), так вчила релігія. І робочі маси взято боролися своїх панів. Бачимо те у всіх війнах від кінця середньовічних часів аж до нині.

Із сего коротенького огляду бачимо, що мова є господарським питанням а критерій "нації" є спеціально чисто господарсько-конкурентним засобом в боротьбі за ринки збуту і закупки, а в останніх часах є навіть засобом класової боротьби (отже також господарської) там, де пануюча класа не є того самого національного походження, що й визискувані.

Щож є таке нація на сьому ступені розвитку? Є то спілка визискувачів, спілка владителів продукційних засобів, що ведуть конкурентну боротьбу не лише поміж собою але з такими самими чужими визискувачами, як самі. А при чім тут працюють? Вони є лише збаламученими вивіями, що допомагають своїм панам, своїй "нації", поборювати чужих панів. Перші є свідомі своїх господарських інтересів а другі ні. Перші розуміють під національною культурою все те, що приносить їм матеріальну користь, почести, забаву, розкіш коштом других, знане своєї панської мунушини і звичаїв, а другі розуміють все те, що подобається їм і не шкодило для їх панів, любов до панських предків, привязане до панських примх, до поневірки панями, возвеличуване панських коней, ноші, звичок, і глибокого поклому для них.

Робочі маси! Подивіть ся в підручники історії! Чи є там бесіда про вас? Чи є там бесіда про те, як ви творите добро, або що ви є нація? В історії кажеть ся, що добро творили лише і лише пани! Пани будували замки, пани засідали лани, пани будували гостинці, пани вели війни, пани боролися вас, пани годували вас, пани ставили святині, пани знесли крипацтво, лише немає сказано, чи пани казали світити сонцю, віяти вітрови, падати дощеві. А ви робочі певно лежали і вигравали черво на сонці. Правда, є часами згадка і про вас, але лише тоді, коли ви бунтували ся не знати чого. Тоді історія каже, що ви виродини, чорна, не гарна, не слухняна маса. От стільки є про вас в шкільній історії, бо і історія є панська, історія а не ваша.

Нація в теперішніх часах є поняття рівнозначне з визискувачами. Національні класи є конкурентні класи в боротьбі капіталістів між собою. Робітники, що не мають ні потреби ні ніякого інтересу в сій боротьбі, не можуть причисляти ся до нації. В них є лише мова як інструмент в господарській техніці. А що в робітників цілого світа є лише один господарський інтерес повладне капіталістичного ладу, то іх нацією є цілий робітничий світ. Через те робітники не можуть мати ніякого інтересу в національній боротьбі.

Але — скаже дехто — чей же є національна культура! І робітники мають в ній також свій інтерес! — Добре. Пригляньмо ся тій національній культурі!

Щож таке культура? Перше все го культура має два боки: матеріальний і духовний. Під матеріальною культурою треба розуміти всі здобутки поліпшення техніки в господарстві і в домашньому приміненні в обстановці життя, тобто в помешканню, їжі, одязі, гігієні тіла, забавах, применностях різного рода і т. д. Духовною культурою є філософія життя: розуміння становища і відношене людини до природи, до людського суспільства, до громади, до родини, а далше спосіб вислову думок: субльїміший чи грубий, докладний чи неловний, поетичний чи прозовий, а з тим висловлюване думок письмом, малюванням, різьбою, співом, музикою, рухами, жестами і т. д. Дехто підтягає під культуру традицію, себто історію побуту, історію звичаїв, обичаїв, історію вчинків поодиноких людей, вірувань, релігійні звичаї і т. д. По моїй думці сі речі, хоч дуже звязані з культурою, є лише показниками, куди йшла культура і які ступні переходила вона. Коли

так дивимо ся на них, то і вони є культурою. Щоби хіснувати ся матеріальною культурою, то треба мати продукційні засоби в своїх руках. Ті засоби мали пани, тож і матеріальна культура в них висока. Вони примінують техніку в особистому житті в найвишній формі роскоші. Хто з робітників: міг так їсти, пити, мешкати, полювати, управляти спорти, бавити ся і т. д. як те могли і можуть досі робити владителі продукційних засобів? Трудові маси могли мати з того лише відпадки.

Щоби хіснувати ся духовною культурою треба знов мати лади продукційних засобів в своїх руках. І тут знов пани хіснували ся всім знанням філософії життя. Щож мали трудові маси з духовної культури? Права, богато, бо зміли читати і здебільшого писати та сяк так рахувати. А коли який малий процент одиниць з трудової маси добив ся вищої культури, то в більшости на те, щоб бути добрим наймитом в культурі "нації", бути підпорюю і адвокатом панського ладу. І як раз та так звана інтелігенція з вищим знанням з малими вимками, хоч вишила з рядів робочої маси, хоч є євичним іншим як лише умовним робітником, все і все, хоч і без заплати, прикована була своїм умом до панського ладу; хоч здебільшого почуваннями стояла по стороні визискуваних, то своїм розумом, то своїм знанням, все проповідувала згоду поменоленим з панями і неможливість перевороту. Так страшно віла ся в кров і кости синів невеличких веліч панського ладу, що і вченим синям пролетаріату не вдало ся спасти ся від полади сили панської класи. Така страшна доля невольничих синів.

Робочий народе! Тебе піднесли пани на ступінь нації на те, щоб дати тобі найзліденішій охрушці з культури, а за те ти маеш класитоговни своєї в обороні їх загарбаного добра перед такими шукаками, як вони самі, і щоб твої вчені сини замазували перед тобою ту страшну пропасть, яка є між тобою і твоїми визискувачами. І в культурі ти не був і не є нацією а лише наймитом, бо нацією є той, хто має господарські засоби в своїх руках.

Отже робоча маса словесно не входила в націю аж до кінця середніх віків, в культурно значино не була і не є нацією, бо не має в неї господарських засобів до того, а в господарстві тим більше не є нацією а лише троха красивим струментом від плута, бо є живою, і троха, а навіть не дуже, красивим струментом від коня, бо вмє говорити.

Де-ж є нація для робітника? Про націю рішає господарство. Чіє господарство, того і нація. Соціалістичне суспільство вириває господарство з приватних рук і робить його загальною спілкою цілого людства. Лише соціалістичне суспільство соціалістичною господаркою може дати найвищу культуру всім людям, бо лади продукції будуть в руках всіх людей і не в руках одної класи; мова є струментом в господарстві, є технічним засобом, а що господарство в соціалістичному суспільстві буде найвише розвинене, тобто всі господарські струменти будуть найкраще відосконалені, то і кожда мова як струмент праці буде найбільше відосконалена. А що господарські інтереси всіх робітників на світі є одні, культурні є також одні, і в розвиткові мови всі робітники мають такі-ж самі інтереси, то де є нація для робітника? Його нацією є соціалістичне суспільство!

Національна культура є зачарованим колом для національних ідеологів. Вони так зарпали в ньому, що не мають виходу з него. Вони раді би потворити національні держави на цілому світі, побудувати такі квіткі, з яких нація не могла би вийти ніколи і щоб таким чином не втерля нічого зі своєї національної культури. Такі квіткі се був би ідеал для національних шовіністів. Лише біда, що жите працює їм прямо на перекир. Бо не те, що жите не гуртує всіх людей з одною мовою і одною культурою в одну національну квітку, а противно, чим більше патріоти намагують ся зліпити щільніше національну квітку, тим більше розлітають ся національні птахи з квіткою по цілому світі, або так перемішують ся з другими націями, що не годен провести межі поміж одною національною квіткою а другою без того, щоб не витворити національних меншостей в сусідній квітці.

Спеціально українські національні ідеологи кажуть, що кожд би сотворити українську независиму квітку, то не те, що національні птахи не вилітали би поза квітку, але позлітали би ся ті всі, що колись давно вилетіли зі свого гнізда. Ті національні ідеологи навіть не завважують сего, що національні птахи вилітають зі свого гнізда навіть тоді, коли якась нація має своєю "независиму" квітку. Вони не видать, чи не хочуть видати, як німецькі, італійські, англійські, еспанські, румунські, французькі і другі птахи покидають свої квіткі, свої гнізда, свої независимі держави, і летять в світі. І так само як українські птахи вилітають зі свого гнізда в Америку, Німеччину, Австралію і на Голландію, так самісінко роблять польські, руські, німецькі, англійські і другі птахи.

Чому-ж вони вилітають? Чи вони не патріоти? Нічого подібного! Патріотизм не має з тим нічого спільного!

Іх гонить господарська нужда. Бо не мова, не культура, не любов до рідного володіє житем людей а жолудок і та машина, що доставляє жолудкови потрібних йому річій, іменно господарство. І поставте господарство на найвишньому ступені розвитку, як те є у Німціях або Англії, то такі буде багато жолудків, що їм воно нічого не дає, і вони голодні мусять покидати гнізда і летіти в чужину за поживою.

(Далше буде.)

ПРОФЕСІЙНІ СОЮЗИ В ЯПОЇ.

До недавна в Японії були тільки два чи три професійні робітничі союзи. З тих союзів тільки один заслугував на увагу, імено союз Сузукі "Ю Ай Кай", котрого членами були виключно співробітники в видавничстві чужомовних газет, що виходили в Японії. Се був жовтий союз, а самий Сузукі був в зносинах з поліцією в Токио.

Але в наслідок Версальського мирового договору і так званого "Лейбор Чартер", японські власти були приневолені дозволити організувати нові робітничі союзи і тепер рух організації поширив ся вже поза границі їх контролю.

Робітничі союзи творили ся з початком 1919 р. так як гриби після дощу. Союзи, котрі вже існували перше, повикидали своїх давних провідників і покинули давні програми, прямуючи з великим поспіхом на ліво. Союз "Ю Ай Кай", котрий числить тепер около 30,000 членів в стотьядесятьох відділах, звалив з керовництва пана Сузукі і заступив його видержаними соціалістами. В маю 1920 р. появилася сдруком перша японська "Річна книга праці", після котрої в Японії було 833 союзів з 267,532 членів.

Найліпше є zorganizовані робітничі-машиністи, бо числять 40,125 zorganizованих, т. є. 18% всіх машиністів. Після них йдуть майнери, котрі мають 52,135 zorganizованих членів, т. є. 12% з загального числа майнерів. Найслабше zorganizовані робітники в ткацькій промислі, а котрих до союзу населив тільки 61,643, що становить заледви 6% загального числа робітників занятих в сім промислі.

Певне число тих союзів належить до "жовтих", одначе є їх дуже мало. Навіть ті служальчі організації ідуть слідом "Ю Ай Кай" і стають ся дійсно робітничими організаціями. Є там такі союзи як приміром Союз Металевої Робітничий в Осака, котрий числять поверх 5,000 членів і є класово сьомим союзом на добрих основах.

Загальне число страйків зросло з 50 в 1914 р., в котрих брало участь 7,904 робітників до 497 в 1919 р., в котрих брало вже участь 63,137 робітників.

Саботаж, як одно із страйкового оружя, є майже загальним. Поліційні і військові власти здавають страйки в дуже брутальний спосіб. В осени 1919 р. страйк робітників, що працюють в токійських видавничствіх був здавлений насильно найліпшими способами, яких буржуазія могла тільки вжити. Много страйкерів убито а ще більше ранено. З другого боку страйк з домашнього саботажу в заводнях, де будують ся кораблі, в Кобе, мав навіть добрі успіхи.

Впливи російської революції на робітничий рух в Японії є дуже сильні, а революційні настрої в робітничих союзах дуже поширені. Величезні рижові заворушення, в котрих брало участь поверх 25% загального числа населеня є найліпшим доказом настрою робітничих мас. Безпосередня акція в цілі осягненя політичної власти є дуже популярною і загальне голосоване, котре фігурує на програмах більшости союзів, зістало майже цілковито занедбане на конференції союзів. Безробітє було недавно дуже грізне і публічні зібраня скликувані в цілі обговореня причин безробітє, були дуже революційні. На однім з таких зібрань прийнято слідууючого змісту резолюцію:

"З причини теперішньої кризи, яку витворив капіталізм, робітники умирають на вулицях з голоду. Чуюмо клич кляти робітника на вулицях: Ми не можемо побідити промислової анархії, еси не побороємо капіталізму. Знаємо як маємо бавити ся. Дятого накладемо ся, що виміряючи в капіталізм, сиринчино його упадок... і сотворимо світ професійних союзів".

Новими здобутками організованих робітників є в деяких

фабриках 8-годинний день праці і право на пікетоване.

Рух японських робітників, котрих є 1,569,176 в порівнянню до 798,702 робітників, є ще дуже слабкий, одначе "Ю Ай Кай" організує тепер і робітників. Крім того починає ся також замітний рух і між різними робітниками. А що союзи різними робітників є нелегальні, дятого тяжко подати про них подробиці. Незадоволенє між різними робітниками велике.

Соціалістична пропаганда є поширана, що видаєть ся дуже дивним, царським університетом Киото, котрий видав навіть "Капітал" Маркса. Буржуазні владці напечатали книжку Гортера Будіна, "Маркс", і кілька перших творів Каутського, а навіть комплет Маркса є вже проголошений. Дуже рідко буржуазія з таким спокоем і необачно копає свій власний гріб.

НЕ БУДЕ РЕВОЛЮЦІЯ БЕЗ ПРОФСОЮЗІВ.

Величезна більшость російських професійних союзів прийняла і чинно попирає комуністичні погляди. Чим можна повишій факт толкувати? Прецинь нікто не примушував союзи брутальною силою попирати комуністичні погляди. Вистарчить хіба пригадати, що російські професійні союзи числять аж 5,000,000 членів, коли комуністична партія числить 600,000 членів.

Неможливым отже є твердження немож би 600,000 людей могли накинути свою волю 5,000,000, а ті послідні знова потрапили панувати над 100,000,000 селін. Жадне правительство не може існувати, еси воно не репрезентує інтересів певної класи, не підірає її надії і аспірації, не стає ся виразником класової волі, яку дана суспільна група відобрає в розвитку продукції. Тільки мрійники, що вічно блукають в тумані злади можуть думати про існуванє держави без суспільних основ.

Отже котру суспільну групу репрезентує держава в советській формі правління і чіх інтересів є виразником? Чи є нею класа буржуазна? Попробуйте її запитати, а вона відповість вам зараз рішучо: ні, ні! А може є нею класа селян? Ото Бавер і Каутський твердять (?), що селяни є проти советів. В таких разі мусить хіба нею бути пролетаріат? Але-ж меншевики і соціал-революціонери спішають з своїм заявленнем, що й робітники є також проти советської власти.

Супроти висше сказаного ми є в обличу несподіваного відкриття: істнує держава зі 130,000,000 мешканців, проти котрої виступили: буржуазія, селяни і промислові робітники. Виходить, що советське правительство не має нівідки попертя а мимо того, всі зусилля міжнародних і російських контрреволюціонерів в цілі поваленя тої-ж власти, скінчили ся нічим. Власть карлова та державна князівства-Монако опирає ся на суспільних основах, котрих одинок не має тільки Советська Росія.

До повисших глупих конклюдій доходить всі ті, котрі закликають серед робітників заворушенє і недоволєне з теперішних відносин, а то викликуючи страйк. Та остаточним їх стремлянем було викликати генеральний страйк, а опісля суспільну революцію. Вони збирали ся на тайні засіданя по приватних домах та пивницях. Чотирох арештованих, а саме Яворського, Альтинського, Шуста і Богуславського дня 4. червня випущено на волю, бо проти них нічого каригідного не найдено. Що до дальшого, то ведець ся ще дождженє, а опісля винні будуть відставлені до карного суду, а справу віддасть ся прокуратурі.

Стільки дирекції поліції: Петроградська рада ухвалила задержати по фабриках і заводах працю в суботу, щоб робітники мали час для обробітки городів.

рух є тільки случайним переходним явищем.

На початку 1917 року большевики становили велику меншость в робітничих організаціях. Одначе вони не попустили своїх позицій, щоб творити нові малі на властивих засадах опертї юні, але лишши ся надалі в старих організаціях і вели незломну агітацію.

Большевики думали менше більше так: Ми є тепер в меншости, а дятого мусимо подовоїти наші зусилля в організаціях, бо еси наша теорія є слушною, то скорше чи пізніше здобудемо маси працюуючого ладу, а всід за тим і його організації. Еси одначе не здобудемо союзів, т. є. працюючих мас, то се значить, що наша теорія не має права істнованя, бо певно є суперечною з напрямом робітничого руху.

Після довгї, мозолистої і систематичної праці, большевики здобули впливи в всіх робітничих організаціях. А з того бачимо ясно, що російське суспільство попирає советське правительство. Результати які віднесла советська система були би неможливі до осягненя, коли би теорія і практика засад Російської Комуністичної Партії супротивляли ся інтересам мас працюуючого російського народа.

А. Лозовський.

АРЕШТОВАНА ЗА КОМУНІЗМ У ЛЬВОВІ.

"Вперед" з 9. червня доносить: Дирекція львівської поліції оголосила комунікат про останні арештованя у Львові. Дирекція поліції твердить, що арештованя наступили під закидом комуністичної пропаганди. Між арештованими є Українці, Поляки і Жиди.

Дня 29. цвітня арештовано Густава Мішера, дня 28. мая Старкевича, який мав уживати ще й інші назви (як Михайло Петрачук з Любичі князі, Іван Дец і Вавжинець Родзень). Старкевич мав отверго признати ся, що є комуністом. Далі арештовано Івана Яворського, Михайла Меца, Адама Магуру, Михайла Квятковського, Адама Альтинського, Густава Стернальського, Станіслава Шуста, Михайла Феліксика, Йосифа Креттера і Станіслава Богуславського. Всі вони, крім двох, робітники.

Поліція каже, що підчас ревізії найдено у них багато ком промітуючого матеріалу, з чого виходить, що на львівському терені була плянова і zorganizована комуністична акція, що істнували тут кружки, які були в тісній звязі з центральним комітетом комуністичної партії в Варшаві і на львівському терені мали приготувати зреалізоване комуністичної програми.

Поліція каже, що особливо Старкевич і Мішер при кожній нагоді і в усіх майже професійних союзах, а особливо у пекарів і металівців виголосували чисто комуністичні промови, далі, що головним завданням кружка було поширюванє в найбільшій кількості комуністичної літератури, яку прислано з Варшави, а яку розвожено на провінцію, особливо до Дрогобича, Борислава, Стрия і Станіславова і т. д.

Ті агітатори старали ся викликати серед робітників заворушенє і недоволєне з теперішних відносин, а то викликуючи страйк. Та остаточним їх стремлянем було викликати генеральний страйк, а опісля суспільну революцію.

Вони збирали ся на тайні засіданя по приватних домах та пивницях. Чотирох арештованих, а саме Яворського, Альтинського, Шуста і Богуславського дня 4. червня випущено на волю, бо проти них нічого каригідного не найдено. Що до дальшого, то ведець ся ще дождженє, а опісля винні будуть відставлені до карного суду, а справу віддасть ся прокуратурі.

Стільки дирекції поліції:

Петроградська рада ухвалила задержати по фабриках і заводах працю в суботу, щоб робітники мали час для обробітки городів.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

(Допись до віднесної "Нашої Права".)

Чорносотенна галицька офіцеря вибрикує тут і там. В 6. роб. сотні в Бичкові, коло Мармарошу, де є командантом хор. Мартинець, бувший австрійський "зупак" — стьгненно стрільцем т. зв. "Arbeitszulage". Зате Мартинець обіцяв їм краший харч. Але з сєї обіцянки, розумієть ся, нічого не вийшло. Противно — харч погіршив ся! Тоді стрільці вибрали собі кількох делегатів, котрих вислали до хор. Мартинця. Сі його просили, щоб поліпшено їм харч, або привернено "Zulage". Се викликало в деревляній душі пана Мартинця бурю офіцерського обуреня. Як же-ж? Сей "найменший брат" сміє забувати про велику, бездонну пропасть між мужвою і офіцером, який буде "Україну без хлота і без пана!" Ся мужва просто тоби большевники! і пан Мартинець забув про "братанє всіх Українців, богатих і бідних", він забув про свій ширій український патріотизм. Він забув про все, крім своїх друзів — польську шляхту. Отсій шляхтї він і видав тих своїх власних стрільців, — видав пан Мартинець "відвичним ворогам", польським панам. Він в порозуміню з Чехами відставив чотирох провідців до границі, де передав їх польським вартовим, з своєю братерською "рекомендацією". Жандарми відібрали їх, розтягнули зараз на землі і дали по 15 бучків дротом від російського кріса, так, що всім чотиром по розсікали шкіру на плечах. Зайдам відвели їх до табора в Стрию, де їх кохано побили і бито дротиними нагайками.

З арештованих один зміг утічи з табору за границю, де і розповів те, що бачив. Отсей приклад нам дуже добре показує, що то за патріотизм у панів націоналістів. Допише щоб пригноблений підвів голову, як ті всі ширі патріоти готові навіть передати заплідозенню в большевизмі в польській табір. Висновок є такий, що галицький націоналіст є близький до польського шляхецького ката, ніж до свого робітника. Се мусимо завжди і добре пам'ятати. Я. П.

МОЯ СПОВІДЬ.

Я буду вам все сміятися! Розумієть мій сміх? Знаєть ви, скільки болю Криєть ся в сміхах моїх? Ви раби... самі згасили Зоря мрій своїх... і дум... Що-ж за пісню дам вам в дарі? Для раба погорда — глум. Вас закуто... і ви-мочки Носите тягар кайдан, Лижете, мов пес, ту руку, Що вас бє в лице до ран. Хто сумний, той лиш зітхає, У розпуці плаче знов; А смієть ся той — у кого Біль вже випив з серця кров. З вас і з себе му сміятися... Розумієть ви мій сміх? Знаєть ви, скільки болю Криєть ся в сміхах моїх?

О. Вабій.

НОВІСТІ!!

Вже напечатаний найвишній портрет пресідателя Народних Комісарів Советської Росії

НИКОЛАЯ ЛЕНІНА

Портрет напечатаний на гарнім папері величини 25 цілів довгий, 21 цілів широкий. Ціна одного портрета 50 центів.

Хата кожного свідомого робітника повинна бути прикрашена портретом провідника революційного робітничого руху цілого світа. Кожда читальня і робітничє товариство повинні мати сей портрет в себе на стіні.

Замовляйте скоро, бо наклад не великий.

Україnian Labor News cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

РІЖНІ ВІСТІ.

ПОЛЬЩІ ГРОЗІТЬ БАНКРОЦТВО.

Польський край став центром російської контрреволюції.

МОСКВА, 18. червня ("Росста"). — Всі признаки вказують, що мілітарна партія в Польщі підняла знову свою голову. Польська преса змінює тон і займає воєнничий становище у відношенні до Росії, Литви і Латвії.

Польське правительтво підтримує окупацію в Польщі російськими військовими організаціями і бандами Петлюри. Після при підмозі польського правительтва почали знову нападати на міста і села, грабуючи і мордуючи мирних громадян.

Польща стала центром російської контрреволюції. Польські державні круги допомагають йому матеріально і морально. Після всіх виступів Польща, рівночасно з відвоюванням дипломатичних зносин з СРСР, вирішила відновити й заговорити проти неї.

Є підстава припускати, що Польща звертає свою зборчу політику також проти Литви і Латвії. Вона хоче проковтнути собі всі малі республіки і винагородити собі невдачу на Горішній Шлеску, де Англія перешкодила польській авантурі. Варшавські дипломати ведуть з сего приводу переговори з Францією. Польща хоче вивести собі в неї дозвіл на наступ на Ковно і Ригу.

Нема найменшого сумніву, що се є причиною, що польське правительтво не навязало доси дипломатичних зносин з СРСР.

Польщі грозить банкруцтво. Польські мілітаристи є переконані, що лише нова війна зможе врятувати Польщу від неминучої катастрофи.

Розтрата державних грошей і брак вської контролю в Польщі.

ВАРШАВА, 3. червня (поч. тою). — Підчас дебати над законопроектом про державну контролю в соймі посол Фейда в острій спосіб критикував польську державну господарку.

Посол Фейда виказує, що з 30 мільярдів виданих на військові цілі, лише один мільярд був контролюваний. Мимо демобілізації в самій Варшаві є 6.000 офіцирів, які сидять безчино. Генералом Балаховичови і Петлюри виплачено 100 мільонів марок без ніякої контролю. Військовий заряд не знає, кільки має автомобілів. Польська маринарка, яка складається з двох панцирних лодок і кількох помешних кораблів, числить 5 адміралів 246 офіцирів і 2.000 моряків.

Монополія тютюну не дав ані цента доходу. Мільони виледають ся на торфовні і целюлозні фабрики ні цегол немає. Ген. Пішке вилетав одному тайному агенту наперед 42 мільони марок. Агент помер а гроші пропали. Двох урядників міністерства загр. справ виледали інспекційну обідку польських урядів в краю. Іх кошти подорожі вносили 15 мільонів марок.

Посол Фейда заявив, що по дібних примірів марнована державних грошей він міг би навести дуже багато.

Скоронадський і Вишинський на зїзді російських монархістів.

Бераське українське пресове бюро подає за часописом "Vossische Zeitung" слідує:

"В курорті Райхенгааль відбувається зараз зїзд російських монархістів. В зїзді беруть участь представники правих кругів Росії, які стремлять до відбудови монархії. З усіх країн Європи зїхали ся до Райхенгааль праві російські політики. Між іншими бере участь в конгресі б. гетьман Скоронадський і архієпископ Вілгемський (Василь Вишинський), який серед українських монархістів вважається кандидатом на престолі."

Сензація у Львові!

Дня 31. мая о 8 год ранком, львівська поліція опечатала льокаль редакції славновісної "Обнови", при Тихій вул. ч. 1. у Львові, яку редагував відомий провокатор Карао-Сидір Твердохліб. Причиною опечатання льокалю має бути те, що Твердохліб мав зробити розтрату грубих тисяч скарбових грошей, які побирав на "Обнову". Поліція мала викрити грубі надужити, які Твердохліб мав поповнити з грішми, одержуваними від польського уряду. В сю аферу мають бути замішані близькі приятелі Твердохліба. Деякі урядові чинники старяться ся затушувати цілу ту скандальну справу. Сам Твердохліб, перед яким горить земля, має сховатися в редакції братнього органу "Обнова", "Ріжні Край", в якому співробітничать Твердохліб, з сего приводу вибухла велика конспірація. Особливо дуже зденервовані має бути Михайло Яків, який у великому приятельстві живе з Твердохлібом. ("Вперед")

З томашівської тюрми.

В томашівській тюрмі сидять між іншими два селяни Мирон Коркило і Лесько Ковальчук. Ім закладає ся "большевизм" тому, що за часів большевицького наступу на Холмщину селяни вибрали іх до місцевої сільської ради. Сі селяни позбавлені є можності всякої оборони, бо томашівський слідчий судія відкидає всякі подання зі словами: "нехай зігинуть".

За большевизм.

Дня 28. мая відбула ся в окружному луцькому суді розправа проти д-ра Марка Сегалі, обжалованого за злочин державної зради. Д-ра Сегалі обжаловано в сьому, що в часі, коли большевики заняли Рівне, зробив доноси большевикам на місцевих поляків, обвіняючи іх в шпонажі на користь Польщі і показував червоним військам польські квартири. Д-ра Сегалі засуджено на 5 років тяжкої в'язниці.

Арештують, не говорячи за що.

Дня 18. мая місцева поліція арештувала в Острозі 6 громадян, передержали іх без найменшої причини 2 доби і не сказавши їм, за що саме вони арештовані по двох добах в Острозі конфінувала.

Польські послі і Сх. Галичина.

З Варшави доносять, що в польському соймі дня 9. червня відбуло ся засідане східно-галицьких послів всіх кляубів. На тому засіданні були обговорювані відносини до українського населення в Східній Галичині і справа листа Дмитра Шептицького до папи. Домогано ся також поладнати справи урядників Жидів в живійських академіях на львівському університеті. Опісля прийнято резолюцію:

"Визнається ся уряд, щоби випрацював проект закону, що управилив би відносини польської держави до української Східної Галичини".

Сю резолюцію делегация східно-галицьких послів має вручити президенту міністерів.

Робітничі розрухи на цукрових плантаціях в Кубі.

КІНГСТОН, Ямайка, 17. червня. — Тут доносять, що на цукрових плантаціях Пуріо, на острові Куба, вибухли поважні розрухи серед тамошних робітників, як їм не виплачено на час платні. В розрухах мав згинуті один з управителів плантації та чотириох інших людей.

Наслідком припинення праці на цукрових плантаціях, яке наступило через брак фондів, положе на Кубі має бути досить серйозне.

Правительтво Ямайки робить заходи для репатріації соток робітників, які емігрували буан на роботу на Кубу, а тепер не мають ні роботи ні середників на поворот домі.

Розкіл в польській соціалістичній партії в Чехословаччині.

Польський соціалістичний рух в Чехословаччині розбив ся. Неудоволені з соціалістичної тактики провідників і "Робітничі-а-Являк-ого", робітники виступили з основою власної пролетарської організації.

В Моравській Остраві повстав "Робітничі" як орган польської соціалістичної робітничої партії в Чехословаччині. Нова організація стає на платформі III. Комуністичного Інтернаціоналу. Між провідниками нової організації, які рекрутують ся з керівників професіонального руху, є Лізак, Вавречка, Хобот і інші.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Резекстон, Б. К.

Товариші Робітничі! Вам мабуть буде цікаво почути дещо про околишній Ресекстон в Б. К. Недалеко сего містечка знаходиться фермерська колонія, котра числить около 35 українських родин, що займаються ся фермерством. Однак про фермерське життя не маю тут на думі розмовити, тільки постарюсь подати про сільський рух на сій колонії. Вже від довшого часу зростається в нас думка, щоби тут заснувати яексь пролетарське товариство, в котрім гуртували би ся старші і молодші. І так по довгих нарадах горстка сьаймошійших товаришів прийшла до заключення, щоби зорганізувати товариство, то треба перш всего мати відповідне приміщенє, де товариство могло би розвивати ся. Кінєць кінєць рішено побудувати власний дім. Кошта будови вносять \$15.00, котрі то гроші вивозили в тов. Р. Ніксона. Дня зїзис укінєний дня 24. марта, с. р. а перші загальні збори були скликані 10. чвітня. Тов. К. Ситник як представитель отворив збори і в короткій своїй промові пояснив цілі зборів та покликав товаришів до організації. Опісля забрав слово тов. В. Голік, котрий говорив також на сю тему а вітак відєклямував "Камєрні". Далше забрав слово тов. Л. Озіро і пояснив, які користі приносить читальні і організації. По скінєнню промов вписало ся до товариства около 70 членів. До заряду увійшли слідуєчі т.т.: В. Голік, голова; М. Олішник, заст. голови; К. Ситник, секр.; Е. Озіро, заст. секр.; К. Шимонович, касєр і І. Гулд бібліотекар. Новозаснованому товариству надано назву "Товариство Єдність" і се тов-во відбуває свої засіданя по два тижні в суботу вєчером, як рівнож відбуває місячні збори кожної першої неділі в місяцю. Згадаю також про тов. С. Васкани, організатора З.О.К., котрий загостив до нас дня 17. червня, с. р. По прибуттю згадаю тов. зарад такі на другий день скликані спеціальні збори, на котрих тов. Васкан в своїй 3-годинній промові змалював яскраво сучасний капіталістичний лад, за що присутні народили його гриміми оплесками. На закінєнне рішено одголосити, щоби наше товариство "Єдність" стало відділом Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. По закінєнню зборів товариші і товаришкї розійшли ся домів. В неділю, 19. червня відбули ся уродини в тов. В. Голіка, де був запрошений тов. Васкан. Т. П. Кульчицький запросив гостей, щоби зложили добровільні датки на пресовий фонд "У. Р. В." і на сплату довшого Дому. Присутні зложили на сю цілю \$36.40, з чого половину призначено відіслати на прес. фонд а другу половину на сплату довшу нашого Дому. Жертви зложили слідуєчі товариші і товаришкї: по \$2.00: В. Голік і А. Зувак; по \$1.00: І. Гулда, В. Пашенко, В. Вагнор, С. Сопка, А. Озіро, Р. Ніков, Т. Жидів, С. Слободяк, Н. Шельмах, П. Шимонович, П. Кульчицький, М. Шимонович, К. Ситник, В. Гевко, М. Каміцький, Ярон Гулда, П. Петрушевський, І. Гулда, тов-ка Е. Голік, тов-ка С. Зулак і Я. Кошман; по 75 ц.: Г. Пригітко, П. Скубський і М. Мамуч; по 50 ц.: Л. Озіро, тов-ка М. Озіро, тов-ка А. Каміцька, тов-ка Ю. Озітний, К. Муха, тов-ка Ф. Зофік і А. Гоновська; по 25 ц.: А. Шингєльська, І. Шингєльський, М. Батєвський, А. Озіро, П. Дзюгом, М. Колак, Н. Цвікула, М. Говшовський, Ф. Дзюгом, М. Вагнор, М. Кульчицька і П. Озіро; по 10 ц.: П. Цвікула і Ф. Колак. Всім жертводавцям щира подяка.

Дальші жертви на Укр. Роб. Дім в Іст Кіндлонан.

По \$20.00: І. Козоріт і Ф. Фіс; В. Терас \$10.00; по \$5.00: І. Паньшак, Н. Кофієн, М. Німьолови і С. Процак.

Закладували далше:

І. Корчакський \$20.00 і Л. Міхаліський \$5.00.

Жертви сколовані на зїст.

ЛІСТА Ч. 5. П. Сінок \$2.00, Н. Захарук \$1.00. ЛІСТА Ч. 7.

По \$5.00: Л. Ковальсон і І. Каліноук; по \$1.00: В. Буруза, А. Чарев, Ф. Смоколовський, Ф. Маза, С. Сай, Г. Людві і Р. Людві;

К. Колубут 75 ц.; по 50 ц.: І. Балазан, Н. Колак, Ф. Шенчук, М. Восмак і С. Сісак; по 25 ц.: С. Сайро, В. Восмак, М. Бігановський, С. Балабух і Л. Бойчук. ЛІСТА Ч. 8.

По \$5.00: І. Кімерський і С. Гавальський; М. Елвін \$2.00; по \$1.00: Ф. Сьїбінький, С. В. Медяльновський і В. Кузик. ЛІСТА Ч. 9.

По \$1.00: В. Гараміс і П. Калічський. ЛІСТА Ч. 10.

По \$1.00: Дж. Г. Генчег, М. Гльїна, Г. Гладіт, Н. Балік, К. Гльїна, П. Ткач, Т. Ткач і П. Ткач; по 50 ц.: А. Діч і А. Пшляський. ЛІСТА Ч. 11.

П. Комах \$10.00; Дж. Тріліський \$5.00; Гаук \$2.00; по \$1.00: С. Кісла, П. Лютюльий, І. Шинкарчук, А. Смаг і Р. Комар. ЛІСТА Ч. 14.

Д. Тофан \$5.00; по \$2.00: М. Балік, С. Романишин, І. Теско, Р. Ткач, П. Джус і М. Бігуларський; по \$1.00: К. Пірсон і М. Тімчичин. Вонт-Фонг 50 ц. ЛІСТА Ч. 15.

По \$5.00: М. Головчук і Н. Міншак. ЛІСТА Ч. 17.

А. Вадко \$5.00; В. Дубєцький \$1.00; по 50 ц.: К. Сатюк і С. Мєтєрв. ЛІСТА Ч. 18.

По \$1.00: В. Бандерський і Дж. Гальєль. ЛІСТА Ч. 4.

Г. Коваль \$8.00; А. Попадієв \$5.00; В. Деркач \$2.00; М. Михайлюк \$1.00; К. Гаврилюк 50 ц.

Жертви зложени на будову Укр. Роб. Дому в Іст Кіндлонан на світє заложєня угольного каменя в суботу, дня 23. червня:

І. Суботяк \$32.00; по \$25.00: Н. Міншак і Е. Міншак; Я. Борщський \$15.00; Д. Коржак \$12.00; по \$10.00: Г. Сісак, М. Гаук, В. Корберт, В. Терас, П. Кулінич, О. Кулінич, М. Бортей, М. Голубович, І. Навізіньський, А. Сісак; Ф. Болдар \$6.00; Л. Міхаліський \$5.25; по \$5.00: Г. Медєцький, А. Фейт, В. Пура, М. Мєшкак, В. Левус, А. Левус, Г. Когуз, С. Цибровський, А. Троїн, А. Шнур, С. Тхір, П. Рісь, М. Процак, В. Возняк, М. Кошєрчук, А. Мєшкак, М. Тріліський, Ю. Дембський, Н. Мірон, Р. Сісак, П. Бортей, А. Денєл, М. Денєл, С. Процак; В. Іваночко \$3.00; Я. Кулінич \$2.75; по \$2.00: М. Комаровський, М. Токатро, Т. Кобляк, Г. Паньшак, П. Ткач, М. Томачк, В. Сторожук, М. Балік, Т. Тімчичин, І. Дворановський, Л. Попович, М. Колчук і А. Валько; по \$1.00: І. Савчин, А. Чернявський, М. Попович, П. Савріт, Е. Полючук, В. Пахолок, С. Заріньий, Я. Томачек, І. Паладівчук, А. Терас, С. Терас, Т. Дворановський, К. Фіс, М. Терас, Д. Гладіт, І. Козоріт, П. Козоріт, О. Крунь, Ф. Прокопюк, Р. Шинкарчук, М. Фіс, П. Куріж, П. Ліч, А. Кобляньська, Л. Заграв, Ф. Фіс, М. Німьолови, І. Фіс, Н. Головчук, І. Осмарчук, М. Котляк, Д. Буджак, С. Рудка, М. Король, В. Бойчу, М. Болдарчук, Т. Болдарчук, І. Лобачицький, М. Смерчанський, І. Джус, Ю. Фіс, Н. Гавалко, Н. Кришук, В. Пєліх, К. Кобляк, К. Фіс, В. Фейт, М. Фейт, Б. Фейт, Д. Балік, М. Кришук, К. Кришук, М. Паладієв, В. Перун, Р. Гаук, Ф. Ярославська, Т. Когуз, М. Болдарчук, Г. Болдарчук, Н. Андрєйчук, Р. Рахальський, М. Барщський, А. Кофієн, І. Дворановський, Т. Возняк, Т. Андрєйчук, В. Андрєйчук, А. Кофієн; по 50 ц.: В. Дворановський, Р. Дворановський, Л. Дворановський, А. Тріліська, З. Ярославська, Л. Кофієн, Б. Іваночко, Т. Колюцький, О. Тріліська, І. Рудик, В. Андрєйчук, А. Попадієв, А. Кофієн, Т. Болдарчук, Д. Шинкарчук, Г. Болдарчук, Т. Андрєйчук, Х. Савір, Р. Чін, Н. Паньшак, В. Ріпа, П. Черняк, Д. Андрєйчук, Д. Буджак; по 25 ц.: М. Тріліський, М. Шинкарчук, О. Бортей, В. Бортей, М. Кошєрчук, С. Ліч, А. Куріж, В. Куріж, Н. Шинкарчук, М. Троїн, Г. Троїн, П. Сьїбінький, Г. Сєсак, М. Бортей.

По \$1.00: І. Ковальсон і І. Каліноук; по \$1.00: В. Буруза, А. Чарев, Ф. Смоколовський, Ф. Маза, С. Сай, Г. Людві і Р. Людві;

К. Колубут 75 ц.; по 50 ц.: І. Балазан, Н. Колак, Ф. Шенчук, М. Восмак і С. Сісак; по 25 ц.: С. Сайро, В. Восмак, М. Бігановський, С. Балабух і Л. Бойчук. ЛІСТА Ч. 8.

По \$5.00: І. Кімерський і С. Гавальський; М. Елвін \$2.00; по \$1.00: Ф. Сьїбінький, С. В. Медяльновський і В. Кузик. ЛІСТА Ч. 9.

По \$1.00: В. Гараміс і П. Калічський. ЛІСТА Ч. 10.

По \$1.00: Дж. Г. Генчег, М. Гльїна, Г. Гладіт, Н. Балік, К. Гльїна, П. Ткач, Т. Ткач і П. Ткач; по 50 ц.: А. Діч і А. Пшляський. ЛІСТА Ч. 11.

П. Комах \$10.00; Дж. Тріліський \$5.00; Гаук \$2.00; по \$1.00: С. Кісла, П. Лютюльий, І. Шинкарчук, А. Смаг і Р. Комар. ЛІСТА Ч. 14.

Д. Тофан \$5.00; по \$2.00: М. Балік, С. Романишин, І. Теско, Р. Ткач, П. Джус і М. Бігуларський; по \$1.00: К. Пірсон і М. Тімчичин. Вонт-Фонг 50 ц. ЛІСТА Ч. 15.

По \$5.00: М. Головчук і Н. Міншак. ЛІСТА Ч. 17.

А. Вадко \$5.00; В. Дубєцький \$1.00; по 50 ц.: К. Сатюк і С. Мєтєрв. ЛІСТА Ч. 18.

По \$1.00: В. Бандерський і Дж. Гальєль. ЛІСТА Ч. 4.

Г. Коваль \$8.00; А. Попадієв \$5.00; В. Деркач \$2.00; М. Михайлюк \$1.00; К. Гаврилюк 50 ц.

Жертви зложени на будову Укр. Роб. Дому в Іст Кіндлонан на світє заложєня угольного каменя в суботу, дня 23. червня:

І. Суботяк \$32.00; по \$25.00: Н. Міншак і Е. Міншак; Я. Борщський \$15.00; Д. Коржак \$12.00; по \$10.00: Г. Сісак, М. Гаук, В. Корберт, В. Терас, П. Кулінич, О. Кулінич, М. Бортей, М. Голубович, І. Навізіньський, А. Сісак; Ф. Болдар \$6.00; Л. Міхаліський \$5.25; по \$5.00: Г. Медєцький, А. Фейт, В. Пура, М. Мєшкак, В. Левус, А. Левус, Г. Когуз, С. Цибровський, А. Троїн, А. Шнур, С. Тхір, П. Рісь, М. Процак, В. Возняк, М. Кошєрчук, А. Мєшкак, М. Тріліський, Ю. Дембський, Н. Мірон, Р. Сісак, П. Бортей, А. Денєл, М. Денєл, С. Процак; В. Іваночко \$3.00; Я. Кулінич \$2.75; по \$2.00: М. Комаровський, М. Токатро, Т. Кобляк, Г. Паньшак, П. Ткач, М. Томачк, В. Сторожук, М. Балік, Т. Тімчичин, І. Дворановський, Л. Попович, М. Колчук і А. Валько; по \$1.00: І. Савчин, А. Чернявський, М. Попович, П. Савріт, Е. Полючук, В. Пахолок, С. Заріньий, Я. Томачек, І. Паладівчук, А. Терас, С. Терас, Т. Дворановський, К. Фіс, М. Терас, Д. Гладіт, І. Козоріт, П. Козоріт, О. Крунь, Ф. Прокопюк, Р. Шинкарчук, М. Фіс, П. Куріж, П. Ліч, А. Кобляньська, Л. Заграв, Ф. Фіс, М. Німьолови, І. Фіс, Н. Головчук, І. Осмарчук, М. Котляк, Д. Буджак, С. Рудка, М. Король, В. Бойчу, М. Болдарчук, Т. Болдарчук, І. Лобачицький, М. Смерчанський, І. Джус, Ю. Фіс, Н. Гавалко, Н. Кришук, В. Пєліх, К. Кобляк, К. Фіс, В. Фейт, М. Фейт, Б. Фейт, Д. Балік, М. Кришук, К. Кришук, М. Паладієв, В. Перун, Р. Гаук, Ф. Ярославська, Т. Когуз, М. Болдарчук, Г. Болдарчук, Н. Андрєйчук, Р. Рахальський, М. Барщський, А. Кофієн, І. Дворановський, Т. Возняк, Т. Андрєйчук, В. Андрєйчук, А. Кофієн; по 50 ц.: В. Дворановський, Р. Дворановський, Л. Дворановський, А. Тріліська, З. Ярославська, Л. Кофієн, Б. Іваночко, Т. Колюцький, О. Тріліська, І. Рудик, В. Андрєйчук, А. Попадієв, А. Кофієн, Т. Болдарчук, Д. Шинкарчук, Г. Болдарчук, Т. Андрєйчук, Х. Савір, Р. Чін, Н. Паньшак, В. Ріпа, П. Черняк, Д. Андрєйчук, Д. Буджак; по 25 ц.: М. Тріліський, М. Шинкарчук, О. Бортей, В. Бортей, М. Кошєрчук, С. Ліч, А. Куріж, В. Куріж, Н. Шинкарчук, М. Троїн, Г. Троїн, П. Сьїбінький, Г. Сєсак, М. Бортей.

По \$1.00: І. Ковальсон і І. Каліноук; по \$1.00: В. Буруза, А. Чарев, Ф. Смоколовський, Ф. Маза, С. Сай, Г. Людві і Р. Людві;

К. Колубут 75 ц.; по 50 ц.: І. Балазан, Н. Колак, Ф. Шенчук, М. Восмак і С. Сісак; по 25 ц.: С. Сайро, В. Восмак, М. Бігановський, С. Балабух і Л. Бойчук. ЛІСТА Ч. 8.

По \$5.00: І. Кімерський і С. Гавальський; М. Елвін \$2.00; по \$1.00: Ф. Сьїбінький, С. В. Медяльновський і В. Кузик. ЛІСТА Ч. 9.

По \$1.00: В. Гараміс і П. Калічський. ЛІСТА Ч. 10.

По \$1.00: Дж. Г. Генчег, М. Гльїна, Г. Гладіт, Н. Балік, К. Гльїна, П. Ткач, Т. Ткач і П. Ткач; по 50 ц.: А. Діч і А. Пшляський. ЛІСТА Ч. 11.

П. Комах \$10.00; Дж. Тріліський \$5.00; Гаук \$2.00; по \$1.00: С. Кісла, П. Лютюльий, І. Шинкарчук, А. Смаг і Р. Комар. ЛІСТА Ч. 14.

Д. Тофан \$5.00; по \$2.00: М. Балік, С. Романишин, І. Теско, Р. Ткач, П. Джус і М. Бігуларський; по \$1.00: К. Пірсон і М. Тімчичин. Вонт-Фонг 50 ц. ЛІСТА Ч. 15.

По \$5.00: М. Головчук і Н. Міншак. ЛІСТА Ч. 17.

А. Вадко \$5.00; В. Дубєцький \$1.00; по 50 ц.: К. Сатюк і С. Мєтєрв. ЛІСТА Ч. 18.

По \$1.00: В. Бандерський і Дж. Гальєль. ЛІСТА Ч. 4.

Г. Коваль \$8.00; А. Попадієв \$5.00; В. Деркач \$2.00; М. Михайлюк \$1.00; К. Гаврилюк 50 ц.

Дом в Укр. Роб. Дім в Едмонтоні

\$5.00. М. Солян, передплата \$4.00. Пресовий фонд по \$1.00: П. Ділявський, Д. Тодорук, Н. Гумен; по 50ц.: І. Савковський і Н. Храпко; по 25 ц.: Гр. Драганюк, М. Олішський, Н. Хавасик, С. Бук, М. Кривунік, П. Сорочка, М. Сорочка, Гр. Мотовило. 3 тов. приймат. І. Камбіновський.

Дальші жертви на Укр. Роб. Дім в Іст Кіндлонан.

По \$20.00: І. Козоріт і Ф. Фіс; В. Терас \$10.00; по \$5.00: І. Паньшак, Н. Кофієн, М. Німьолови і С. Процак.

Закладували далше:

І. Корчакський \$20.00 і Л. Міхаліський \$5.00.

Жертви сколовані на зїст.

ЛІСТА Ч. 5. П. Сінок \$2.00, Н. Захарук \$1.00. ЛІСТА Ч. 7.

По \$5.00: Л. Ковальсон і І. Каліноук; по \$1.00: В. Буруза, А. Чарев, Ф. Смоколовський, Ф. Маза, С. Сай, Г. Людві і Р. Людві;

К. Колубут 75 ц.; по 50 ц.: І. Балазан, Н. Колак, Ф. Шенчук, М. Восмак і С. Сісак; по 25 ц.: С. Сайро, В. Восмак, М. Бігановський, С. Балабух і Л. Бойчук. ЛІСТА Ч. 8.

По \$5.00: І. Кімерський і С. Гавальський; М. Елвін \$2.00; по \$1.00: Ф. Сьїбінький, С. В. Медяльновський і В. Кузик. ЛІСТА Ч. 9.

По \$1.00: В. Гараміс і П. Калічський. ЛІСТА Ч. 10.

По \$1.00: Дж. Г. Генчег, М. Гльїна, Г. Гладіт, Н. Балік, К. Гльїна, П. Ткач, Т. Ткач і П. Ткач; по 50 ц.: А. Діч і А. Пшляський. ЛІСТА Ч. 11.